

Nytårs-prædiken

Blandt de mange dagligt fuldbyrdede voldtægts-forsøg mod hvad salig Grundtvig kaldte 'Vor Moders Røst', det danske sprog, er den i øjeblikket særdeles aktuelle vending der taler om 'spejlglatte veje', og som alle idioter inden for såvel trafikradio som mindre marereden meteorologi i disse dage bruger. Der findes ikke spejlglatte veje, de damer og herrer, for som enhver der nogen sinde har haft et spejl mellem hænderne vil vide: Spejle er ikke glatte. *Is* kan være glat, spejle ikke. Spejle kan derimod være *blanke*, og det er nok som regel det man mener — hvis man altså ligesom på én eller anden måde hører til en af dem der mener at sprogets sanselighed og præcision er ligesom ikke det vigtigste er jo alligevel (sådan ligesom) på én eller anden måde) at vi forstår hvad hinanden mener, ikk'?

Nå, i søndags havde vi i allerhøjeste grad både spejlb-lanke og isglatte veje. Da jeg stod op og gik ud efter morgentaviserne var der alle vegne på fortovene lange snorlige glidebaner. Sneen var begyndt at to, og var så alligevel ved nøjere eftertanke frosset til igen — med det resultat, at hvert eneste fortov var en veritabel dødsfælde. (Vejene derimod, hvor de livsvigtige biler skulle køre, var naturligvis omhyggeligt renset. Men det er jo også, noget *helt* andet).

Og folk bevægede sig fornuftigvis derefter. Det var et syn for Guder, og det overflodiggjorde adskillige Marx Brothers-film. Alle der var tidligt oppe her i kvarteret denne søndag formiddag bevægede sig adstadigt og agtpå-givende som en blanding af en perialiseret pingvin og en ministeriel middagsherre, tog skridt på kun få centimeter og så hele tiden opmærksomt

ned på jorden og dens cover af is. Det lignede en absurd stumfilms-ballet. Unge og gamle, tykke og tynde, kvinder og mænd — alle sammen i samme af vejrtiliget dikterede gangart.

Naturligvis adopterede jeg den også selv. Hvem i Helvede bryder sig om at brække et ben, hvis det kan undgås.

Men det var ikke alle der undgik det.

Da jeg drejede om ad hjørnet til Vesterbrogade så jeg dét ske, som jeg havde frygtet: en lille ældre dame, klædt i sort og med modlydeligt glatte galoscher på fødderne, kunne ikke længere holde fodfæstet. Hun gied, hun faldt — og hun blev liggende, over for mig — på det modsatte fortov.

Og folk gik forbi. Unge par kom forbi med deres barnevogne, kastede et blik på den gamle dame der lå dér på fortovet og bestemte sig så til, at det ikke kom dem ved. Enlige damer og herrer på vej efter rundstykker og mælk blev stiltiende enige med sig selv om, at man ikke skal rode sig ind i noget. Jeg blev stående på hjørnet og så, så mærkeligt, var billedet.

Pludselig tog jeg mig sammen, kom ud af film-mærindet og blev klar over at det jo var damen det drejede sig om. Jeg vaklede forsigtigt over til hende. Hun havde brækket det ene ben. Hun stønnede. Og samtidig lå hun alligevel helt tilbagelænet, som om hun bare ventede roligt på at den måtte kunne løse sig på et ene eller den anden måde. Hun kunne ikke rejse sig, hun kunne intet gøre selv, hun måtte bare vente — og det vidste hun.

Jeg sagde til hende, at det var vel nok et væmmeligt

Tegning Peder Nymann

uheld, at hun nok heller måtte blive liggende (det forpludselig igennem hovedet på mig, at ukyndige kan odelæggere mere end de hjælper ved at ville rejse trafikfore op), og at jeg ville gå over og ringe efter en ambulance til hende. Egentlig ville jeg også have tilbudt at tage en drink med til hende, efter sådan et chok og for varmens skyld, men det er sin sag for en relativt ung mand at hælde spiritus i hal-sen på ældre damer.

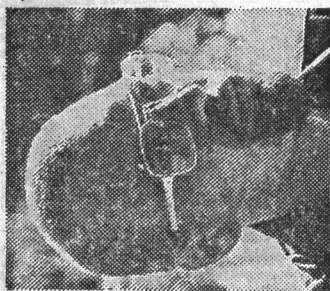
'Tak, unge mand', sagde hun. 'Det er forførdelig pænt af Dem. Jeg skulle bare have haft et par kryddere, ja... Vil De ikke også være venlig at ringe til min mand? Det har de sikkert ikke tid til på hospitalet... Tak, unge mand!'

Den kvinde var ikke vant til opmærksomhed, ikke vant til at noget som helst blev gjort for hende, dét var tydeligt. Så overstrømmende tak for så lidt! Og den første tanke, som hun lå dér med sit brækkede ben, var manden der sad

hjemme med kaffekanden og ventede på krydderne!

Det gik hurtigt. Manden fik besked, ambulancen kom, kvinden blev kørt væk. Jeg gik igen over i kiosken for at få aviserne. Til trods for lokkende overskrifter tænkte jeg stadig væk på damen, det var ikke til at lade være. Lige sådan er hverdagens tragedier: Der skal hun ned efter krydderne, sikkert for titusinde gang, imens manden laver kaffen (det plejer ellers at være omvendt, det er altid fem mænd for hver kvinde i bagerierne søndag morgen) — og så pist, et glat stykke, bang!... Og var hun faldet blot lidt uheldigere, eller været i lidt dårligere form...

Og jeg tænkte på dén tidsalders kvinder, 60-års-generationen, som jeg så ofte har beundret. Man fremstiller simpelt hen ikke den model mere, den er udgået. Disse kvinder der har levet et helt liv i ustandselig slidsomt arbejde, sjældent haft for meget,

Dan Turèll i byen

altid givet manden og børnene det meste og bedste, aldrig beklaget sig, aldrig været egoistiske, altid tænkt på andre med ufattelig beskedenhed... Jeg skammer mig ikke for at sige det: jeg bad en bøn for hende. Det er synd for folk der ikke kan bede. Det er lige så slemt som ikke at kunne synge.

Og så gik jeg ind og fik en drink og kom igen til at tænke på det mærkeligste af det hele, det rystende ved episoden: alle disse mennesker der bare gik forbi med deres unger og aviser og morgenbrød — og som kastede et blik og gik videre. For Fanden, det kunne have været deres farmor! Det var *nogens* farmor!

Véd I hvad I er, I der altid bare står og glør når der sker sådan noget, og som bare skynder jer væk fordi I jo har en aftale eller en snurrende kaffekande og man skal jo ikke blande sig, vel? Véd I hvad I er?

I er nogle hundehoveder, nogle hængerøve, nogle nakker — og en fornærmelse af den dybeste og inderste menneskelige etik siden Buddha, Muhammed eller Moses: at ethvert væsen hjælper et andet i nød.

I kan lige så godt være ærlige. Få så det medlemskort til Fremskridtspartiet!

Kan De tale TYSK

Hvorfor ikke få talefærdighed nu? — med Linguaphone

De indlænder de andre i talefærdighed på få måneder — uden besvær med glosser og grammatik.

SAMTALEØVELSER med pauser giver Dem hurtigere talefærdighed

Kurserne fås på kassetter, plader eller bånd. 36 sprog.

INDSEND KUPONEN til:
(01) 113181, lok.13

Linguaphone

Frederiksberg 12, 1459 Kbh. K

Linguaphone-brochuren

Engelsk Tysk Fransk

Advanced English Spansk

Italiensk

Navn:

Adresse:

By: P.O.M.